

HANDLEIDING KLANKKLEURLIJSTEN MAKEN OP BLOON.NL

In deze handleiding wordt uitgelegd hoe je klankkleurlijsten kunt maken. In veel gebruikte methodes wordt er gewerkt met klankkleurlijsten om woorden goed voor te kunnen lezen. In BLOON kan je zelf klankkleurlijsten maken. De kleuren en klanken kunnen naar eigen inzicht gewijzigd worden. BLOON is dus methode onafhankelijk.

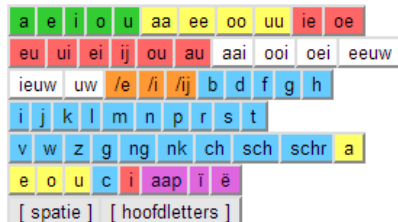
Voorbeeld resultaat:

b o t e r h a m

ok

lees het woord

Het maken van zo'n klankkleurlijst kan op verschillende manieren. Je kunt de woorden handmatig invullen of automatisch laten genereren met behulp van een klankkleurenpalet:

Bij het handmatig invullen kan je zelf aangeven dat de /o/ in *boterham* klinkt als de /oo/(lang), door deze een andere kleur te geven dan de /a/ (kort) in *ham*. Wanneer je *boterham* automatisch laat herkennen zullen beiden als een korte klank worden gegenereerd.

Het automatisch genereren zal je vooral gebruiken bij éénlettergrepige klankzuivere woorden. Ook is er de mogelijkheid om specifieke klanken aan te geven in de generator. Het bovenstaande wordt stapsgewijs uitgelegd op de volgende pagina's.

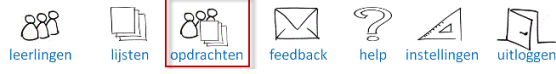
Hieronder komen de volgende onderwerpen aanbod:

- [Handmatig invoeren van een nieuwe klankkleurlijst \(pagina 2\);](#)
- [Automatisch klankkleurlijsten genereren \(pagina 3\);](#)
- [Specifieke klanken aanduiden voor automatisch genereren \(pagina 4\);](#)
- [Klankkleurenpalet bewerken \(pagina 5\).](#)

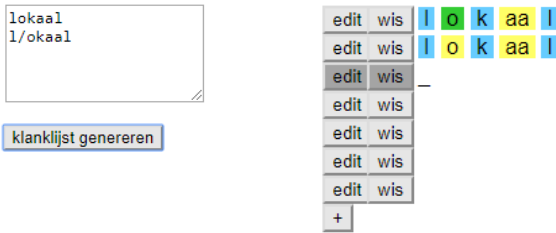
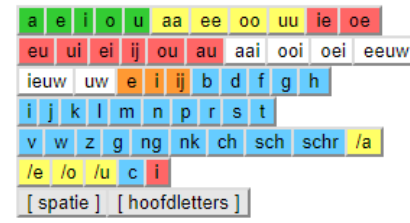
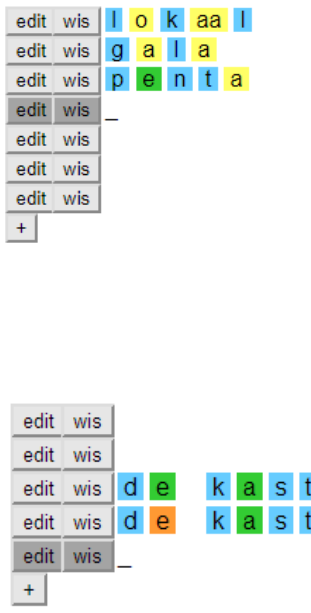
Handmatig invoeren van een nieuwe klankkleurlijst

<p>Ga naar lijsten.</p>	
<p>Klik op klanklijst.</p>	<p>nieuw klanklijst importeren - kopie collega - instructie - werkblad in</p>
<p>Vul de naam van de lijst en methode in. Vul bij leerjaar het nummer van de groep in.</p>	<p>Naam lijst: <input type="text"/> Methode: <input type="text"/> Leerjaar (1..8): <input type="text"/></p>
<p>BLOON heeft alvast een paar voorbeelden ingevuld in de klanklijst.</p> <p>Klik op edit om een woord te selecteren. Klik op wis om een klank te verwijderen. Klik op + om een nieuw woord toe te voegen.</p>	
<p>Klik op edit om het woord te bewerken. Klik dan op de klanken in het palet om de woorden te vormen.</p> <p>De letters waar een "/" voorstaat worden in de klankkleurlijst zonder "/" getoond.</p> <p>Zie voor uitleg over "/": Klanklijst genereren met specifieke klanken.</p>	
<p>Klik op opslaan.</p>	<p>opslaan annuleren</p>
<p>Zet de lijst klaar voor de leerlingen bij opdrachten.</p>	

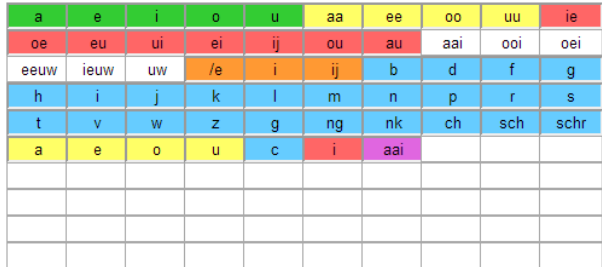

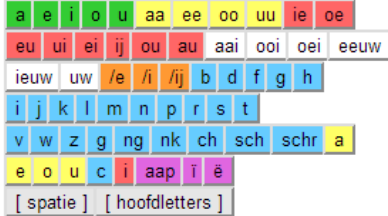
Automatisch klankkleurlijsten genereren

<p>Ga naar lijsten.</p>																																													
<p>Klik op klanklijst.</p>	<p>nieuw klanklijst importeren - kopie collega - instructie - werkblad in</p>																																												
<p>Vul de naam van de lijst en methode in. Vul het nummer in van de groep.</p>	<p>Naam lijst: <input type="text"/> Methode: <input type="text"/> Leerjaar (1..8): <input type="text"/></p>																																												
<p>Schrijf een aantal woorden in het tekstvak. Klik op de knop klanklijst genereren.</p>	<p><input type="text" value="blik"/> <input type="text" value="plaats"/> <input type="text" value="breuk"/> <input type="text" value="grens"/> <input type="text" value="krans"/></p> <p><input type="button" value="klanklijst genereren"/></p>																																												
<p>BLOON heeft nu met het palet de woorden omgezet naar een klanklijst.</p>	<table border="1"> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td>b</td><td>l</td><td>i</td><td>k</td></tr> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td>p</td><td>l</td><td>a</td><td>a</td><td>t</td><td>s</td></tr> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td>b</td><td>r</td><td>e</td><td>u</td><td>k</td></tr> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td>g</td><td>r</td><td>e</td><td>n</td><td>s</td></tr> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td>k</td><td>r</td><td>a</td><td>n</td><td>s</td></tr> </table>	edit	wis	b	l	i	k	edit	wis	p	l	a	a	t	s	edit	wis	b	r	e	u	k	edit	wis	g	r	e	n	s	edit	wis	k	r	a	n	s									
edit	wis	b	l	i	k																																								
edit	wis	p	l	a	a	t	s																																						
edit	wis	b	r	e	u	k																																							
edit	wis	g	r	e	n	s																																							
edit	wis	k	r	a	n	s																																							
<p>Let op: Bekijk of de klanken de juiste kleuren hebben gekregen. Zo klinkt de /e/ in <i>de</i> anders dan in <i>den</i>. Of de /o/ in <i>lokaal</i> anders dan in <i>lok</i>.</p> <p>Zie voor uitleg: Klanklijst genereren met specifieke klanken.</p>	<table border="1"> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td>d</td><td>e</td><td>k</td><td>a</td><td>s</td><td>t</td></tr> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td>d</td><td>e</td><td>k</td><td>a</td><td>s</td><td>t</td></tr> <tr><td>edit</td><td>wis</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td>+</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	edit	wis					edit	wis					edit	wis	d	e	k	a	s	t	edit	wis	d	e	k	a	s	t	edit	wis							+							
edit	wis																																												
edit	wis																																												
edit	wis	d	e	k	a	s	t																																						
edit	wis	d	e	k	a	s	t																																						
edit	wis																																												
+																																													
<p>Klik op opslaan.</p>	<p><input type="button" value="opslaan"/> <input type="button" value="annuleren"/></p>																																												
<p>Zet de lijst klaar voor de leerlingen bij opdrachten.</p>																																													

Specifieke klanken aanduiden voor automatisch genereren

<p>Bij het automatisch genereren worden korte klanken automatisch groen. Echter de letter /o/ in bijvoorbeeld "lokaal" klinkt anders dan de /o/ in lok. Je kunt het programma leren dat er na een "/" een andere kleur letter moet komen.</p>	<p>klanken automatisch genereren: woordenlijst:</p>
<p>De klank (in dit geval) "/o" moet wel aanwezig is in het palet (hier in de kleur geel).</p> <p>Als er nog geen "/" voor de (gele) /o/ staat, wijzig dan het palet. Zie Klankpalet bewerken.</p>	
<p>Op deze manier kun je de klank generator helpen om de juiste klankkleur te kiezen.</p> <p>Voorbeelden: l/okaal g/al/a pent/a</p> <p>Je kan er ook voor kiezen om de stomme klanken aan te duiden. Zet dan tijdens het bewerken van het klankpalet voor de (in dit voorbeeld oranje) /e/,/i/ en /ij/ een '/'. Voorbeeld: De kast D/e kast</p> <p>Let op: je kunt niet voor dezelfde letter (bijvoorbeeld een gele en oranje /e/) tegelijk een "/" gebruiken. Kies dus in het klankkleurpalet zelf welke klank de "/" mag gebruiken.</p>	

Klankkleurpalet bewerken

<p>Klik op palet bewerken</p>	<p style="text-align: center;">palet bewerken</p>
<p>De letters en kleuren van de klanken kunnen nu aangepast worden.</p> <p>Klik op een klank en verander de tekst.</p> <p>Klik op een a (onder de tabel) om de kleur te veranderen.</p> <p>Er kunnen ook nieuwe klanken aan het palet worden toegevoegd: klik op een leeg veld in de tabel en voer tekst in, klik op een a (onder de tabel) om de kleur te bepalen.</p>	 <p>kies klank kleur (klik op knop):</p>
<p>Wilt u dat u tijdens het automatisch genereren gebruik kan maken van specifieke klanken. Dan kun je voor de letters in het palet de "/" typen.</p>	
<p>Klik op einde palet bewerken.</p> <p>Het palet wordt opgeslagen op uw BLOON-account, en kan later opnieuw gebruikt worden.</p>	<p style="text-align: center;">einde palet bewerken</p>